



**Česká školní inspekce  
Moravskoslezský inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIT-915/23-T

Název	<b>Dětský domov a Školní jídelna, Havířov-Podlesí, Čelakovského 1, příspěvková organizace</b>
Sídlo	<b>Čelakovského 1, 736 01 Havířov-Podlesí</b>
E-mail	<b>domov.ddhavirov@seznam.cz</b>
IČO	<b>48004774</b>
Identifikátor	<b>600031365</b>
Právní forma	<b>příspěvková organizace</b>
Zastupující	<b>Mgr. Ladislava Hilbertová</b>
Zřizovatel	<b>Moravskoslezský kraj</b>
Místo inspekční činnosti	<b>Čelakovského 1, 736 01 Havířov-Podlesí</b>
Inspekční činnost na místě	<b>24. 4. 2023 – 26. 4. 2023</b>

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

### **Předmět inspekční činnosti**

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

## Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Havířov-Podlesí, Čelakovského 1, příspěvková organizace (dále „DD“ nebo „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. Ve třech rodinných skupinách bylo umístěno 21 dětí. Z celkového počtu dvě děti docházely do mateřské školy, 14 dětí plnilo povinnou školní docházku, pět dětí se vzdělávalo ve středních školách. Dvě zletilé nezaopatřené osoby zde byly umístěné na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na budoucí povolání. Fyzický stav k termínu inspekční činnosti byl 20 osob, protože dvě děti byly na útěku a jedno na dlouhodobém pobytu u zákonných zástupců. DD má ve městě Havířov k dispozici pronajatý tréninkový byt pro mladé dospělé osoby. Stravování je zajištěno vlastní školní jídelnou.

## Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelce zařízení, která působí na vedoucí pozici od roku 2006, se koncepční záměry rozvoje DD daří průběžně naplňovat. Zejména již dosažené cíle v oblasti genderově vyváženého kolektivu či téměř dokončené obměny materiálního a estetického vybavení zařízení se výrazně podílí na kvalitě poskytovaných služeb.

Organizační struktura odpovídá typu a velikosti zařízení. Plán kontrolní a hospitační činnosti je nastaven a průběžně vykonáván vedoucími pracovníky. Závěry z hospitační činnosti jsou prokazatelně vyhodnocovány a poskytují účinnou zpětnou vazbu vychovatelům. Systém delegování kompetencí je funkční. Na pravidelných pedagogických radách je hodnocen prospěch a chování dětí ve škole i dětském domově a jejich zdravotní stav. Porady vychovatelů řeší organizační i vzdělávací problematiku jednotlivých rodinných skupin.

Přímou pedagogickou činnost vykonávají ve stanoveném rozsahu všichni pedagogičtí zaměstnanci pravidelně v průběhu týdne v rámci jednotlivých rodinných skupin. Rozpis služeb přímé pedagogické činnosti vychovatelů je funkčně nastaven. Péče o děti v nočních hodinách je zabezpečena nepedagogickými pracovníky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se realizuje především v rámci projektového vzdělávání zaměřeného na problematiku ústavní výchovy a rizikového chování dětí. Vedení zařízení při hospitační činnosti sleduje aplikaci dalšího vzdělávání do praxe. Dva pedagogičtí pracovníci prošli psychoterapeutickým výcvikem. Supervize v zařízení ještě nebyla nastavena.

Vedení zařízení se za přispění dětí daří udržovat vysoký standard v oblasti čistoty a estetického uspořádání vnitřních prostor DD, což pomáhá utvářet pozitivní klima v zařízení. Tento trend má u dětí pozitivní vliv na vytváření jejich hodnotových postojů. Vybavení DD je průběžně modernizováno a podobá se běžným domácnostem. Od předešlé inspekční činnosti byla provedena rekonstrukce kanalizace, která měla za následek modernizaci sociálních zařízení v rodinných skupinách. Každá rodinná skupina má uzavřený prostor, který umocňuje autonomii skupiny. V ložnicích mělo dítě svůj prostor pro učení, odpočinek i klidové aktivity a psací stůl. Děti mají k dispozici uzamykatelné trezorčky pro ukládání (úschovu) osobních věcí. Všechny rodinné skupiny měly k dispozici počítač, který mohly děti běžně používat. V rámci trávení volného času děti aktivně využívají posilovnu, keramickou dílnu. K relaxačním a sportovním aktivitám slouží dětem účelně vybudovaná zahrada se standardními herními prvky.

Ředitelka DD účelně hospodaří s finančními prostředky státního rozpočtu, zřizovatele a dárců, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje a jejich priorit zaměřených na vybudování zázemí pro děti, inovaci prostor a zkvalitnění ústavní péče.

DD vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Vstupy do budovy DD byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob.

Děti jsou seznamovány s vnitřním řádem a prokazatelně poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Minimální preventivní program (dále „MPP“) vychází z aktuálních potřeb dětí zejména v oblastech agresivního vulgárního vyjadřování a předcházení dalšího patologického chování dětí. Formy práce MPP jsou adekvátně založeny na podpoře vlastní aktivity dětí, pestrosti preventivní práce s dětmi, zapojení celého pedagogického sboru. Prioritou je nastavení smysluplného trávení volného času všech dětí. Nedílnou součástí preventivního programu se staly záměrně podporované volnočasové aktivity mimo zařízení pořádané jinými organizacemi (např. sportovní kroužky), ve kterých děti přirozeně získávají správné vzorce chování. Vychovatelé také pravidelně organizují kroužky v DD, které jsou zaměřeny na sport, estetizaci či dílenskou práci.

Školní jídelna při sestavování jídelních lístků dbá na dodržení zásad pestrosti v souladu se zásadami zdravé výživy a s ohledem na plnění výživových norem. Děti se stravují v kuchyňkách jednotlivých rodinných skupin, kam je jim dovážena strava výtahem. V rámci přípravy na samostatný život vychovatelé společně s dětmi si pravidelně jednou týdně připravují celodenní stravu.

### **Hodnocení průběhu vzdělávání**

Po příchodu dítěte do zařízení se pedagogové v adaptačním období intenzivně zaměřují na poskytování péče, která nejlépe odpovídá potřebám dítěte a pomáhá mu řešit případné problémy. Na identifikaci individuálních cílů dítěte vychovatelé rodinných skupin spolu úzce spolupracují. Klíčový pracovník pak na základě souhrnných poznatků zpracovává program rozvoje dítěte. Metody a formy práce k dosažení nastavených cílů dítěte jsou následně implementovány do týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti.

Při hospitacích v odpoledních hodinách pedagogové při činnostech účelně využívali individuální práci s dítětem, spolupráci v menších skupinách a společnou práci. Pedagogičtí pracovníci projevovali citlivost při reakci na aktuální nálady dětí, výstižně formulovali své požadavky a přizpůsobovali cíle a obsah vzdělávání potřebám dětí. Děti aktivně přispívaly k výběru vhodných aktivit a byly vedeny k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení v souladu s očekávanými cíli. Skrze vhodně zvolené metody a formy práce byly děti podporovány v rozvíjení vlastního sebeuvědomění, učily se komunikovat a přijímat kritiku vhodným a kultivovaným způsobem s důrazem na týmovou spolupráci. Byla patrná podpora vyjadřovacích schopností u méně sociálně úspěšných dětí, zejména při kolektivních aktivitách. V rámci aktivit se pedagogové s dětmi cíleně zaměřovali na plnění svých krátkodobých i dlouhodobých cílů. Při jejich dosahování hodnotili jednak úspěšnost a společnými silami hledali prostředky, které by mohly účelně použít. Vychovatelé byli schopni sdělit dětem i negativní hodnocení taktně, aby předešli vyhocení emocí. Na činnostech souvisejících s běžným provozem domova (umývání, utírání nádobí, úklid) se děti aktivně podílely, v rozhovorech tyto činnosti považovaly za automatické. Dobrým sociálním vztahům skupiny a navazování přátelství přispívala také péče starších dětí o mladší, což také pomáhalo eliminovat izolované postavení jedince.

Děti přirozeně přijímaly zodpovědnost za své denní povinnosti a většina starších dětí si pod dohledem pedagogů sama organizovala volný čas. Ve svém osobním volnu se děti podle svého zájmu mohly věnovat aktivitám mimo zařízení a trávit volný čas podle svých vlastních preferencí. Některé děti se dohodly s vychovateli na účasti v aktivitách mimo zařízení nebo na samostatných vycházkách. Kapesné plnilo svůj účel, děti s ním mohly s ohledem na věk či rozumové schopnosti nakládat dle svého uvážení.

Z uskutečněných hospitací a z informací získaných rozhovory s pedagogy se ukázalo, že výchova a vzdělávání je prováděna systematicky a promyšleně. V oblasti přípravy jídla, zdravého stravování a finanční gramotnosti při nákupu potravin měly děti dostatečné možnosti získávat dovednosti a zkušenosti využitelné ve svém budoucím životě. Při individuálních rozhovorech se děti vyjádřily, že jsou v zařízení spokojené a líbí se jim zde. Nepozorovaly žádné ponižování nebo fyzické trestání ze strany zaměstnanců či jiných dětí. S různými způsoby, jak si v případě nespokojenosti podat stížnost, byly děti seznámeny, k dispozici měly i kontaktní informace na příslušné úřady nebo osoby. Jedno dítě, které takovou možnost v minulosti využilo, uvedlo, že v současnosti je v zařízení spokojené a hodlá v něm setrvat do doby zletilosti.

## **Hodnocení výsledků vzdělávání**

Systém hodnocení je navržen tak, aby byl jednoduchý a srozumitelný pro všechny. Jeho cílem je posílit děti v pozitivním jednání a chování a pomoci jim porozumět příčinám svých selhání. K hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků dětí využívá zařízení hlavně systém slovního hodnocení, který poskytuje dětem jasnou orientaci a okamžité informace o důsledcích nevhodného chování. Slovní hodnocení probíhá průběžně, pedagogové na dosahované výsledky dětí reagují neprodleně, novým situacím aktuálně přizpůsobují adekvátní metody a formy práce. K ocenění dětí nebo příslušné zpětné vazbě ke vzdělávacím výsledkům dětí využívají pedagogové i opatření ve výchově. Jejich analýzou bylo zjištěno, že je využívají převážně motivačně. Při ukládání negativních opatření ve výchově pedagogové vhodně zohledňovali specifika dětí, což mělo většinou pozitivní dopad na další vývoj v jednání a chování dítěte. Výchovné postupy byly také přizpůsobeny speciálním vzdělávacím potřebám a schopnostem jednotlivých dětí. V případech, kdy primární prevence selhala, se zařízení obracelo na odborné instituce, jako jsou školská poradenská zařízení, a pravidelně spolupracovalo s psychologem nebo psychiatrem. Zařízení úspěšně pracuje na eliminaci užívání některých návykových látek dětmi a dosahuje pozitivních výsledků, například v oblasti odvykání kouření či užívání alkoholu. Děti se zřídka snaží utíkat ze zařízení, ale u některých se objevily pozdní návraty z vycházek nebo dovolených, což bylo následně vhodným způsobem řešeno pedagogy. Efektivitě naplňování cílů školního vzdělávacího programu i individuálních cílů dětí v programech rozvoje jejich osobnosti pozitivně přispívá i systematická provázanost aktivit nebo metod a forem práce v rámci týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti, které jsou následně pedagogy promyšleně a plánovitě realizovány. Soulad individuálních cílů dětí však nebyl vždy zaručen vzhledem k neaktuálnosti programů ochrany dítěte orgánů sociálně právní ochrany dětí.

Práce s dětmi v oblasti školní přípravy a podpory vzdělávání je kvalitní, což se odráží ve školních výsledcích. Vychovatelé úzce spolupracují se školami, které děti navštěvují. Kromě pravidelných výchovně vzdělávacích aktivit se děti účastní různých pobytů mimo zařízení, například na horách nebo letních táborech. Zařízení také poskytuje dětem důležitou pomoc při hledání brigád a podporuje je v pravidelné účasti na nich. Děti tak jsou vedeny k rozvoji svých pracovních dovedností a připravují se na svůj budoucí profesní život. Při odchodu z dětského domova zařízení pomáhá dětem se zajištěním bydlení a zaměstnání. Bezproblémovému přechodu a zapojení do pracovního nebo rodinného života dětí či zletilých nezaopatřených osob přispívá také startovací byt, který umožňuje mladým dospělým získávat vhodné návyky a zvyšuje jejich samostatnost a soběstačnost.

Zařízení získává informace o úspěšnosti začlenění bývalých klientů udržováním vzájemného kontaktu především prostřednictvím sociálních sítí. Část dřívějších klientů se telefonicky spojuje se svými bývalými vychovateli a někteří dokonce zařízení osobně navštěvují. Tímto

způsobem získává zařízení potřebnou zpětnou vazbu a povědomí o úspěšné adaptaci bývalých klientů a jejich pokroku v novém životě.

## **Závěry**

### **Vývoj školského zařízení**

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2019 došlo k rekonstrukci a modernizaci sociálních zařízení v rodinných skupinách a kuchyně. Aktuálně probíhá výměna nábytku ve skupinách. Opatření k prevenci zjištěných nedostatků z minulé inspekční činnosti, týkající se aktualizací a propojení programů rozvoje osobnosti dětí a týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti byla přijata v celé šíři.

### **Silné stránky**

- Genderově vyvážený kolektiv vychovatelů umožňuje dětem identifikovat se s rozdílnými vzorci chování.
- Aktivní prevence v oblasti sociálně patologických jevů má dopad na eliminaci kouření a požívání alkoholu.
- Průběžné a systematické získávání informací o dětech přispívá k včasnému předcházení či řešení problémů.
- Organizace práce a systém delegování kompetencí se pozitivně odráží v kvalitě poskytované péče.

### **Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení**

- Umožnit pedagogickým pracovníkům přístup k pravidelné supervizi výchovně vzdělávací činnosti a získávat tak zpětnou vazbu a nezatížený pohled na kvalitu poskytované péče.

### **Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení**

- Dokončit obměnu nábytku v rodinných skupinách.
- Zefektivnit spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí v oblasti zkvalitnění programů ochrany dítěte.
- Zajistit supervizi výchovně vzdělávací činnosti.

## **Stanovení lhůty**

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu [csi.t@csicr.cz](mailto:csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

## **Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají**

1. Školní vzdělávací program s účinností od 1. 3. 2023

2. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2021/2022
3. Konceptní záměry rozvoje Dětského domova a Školní jídelny, Havířov-Podlesí na období 2019-2025
4. Minimální preventivní program ve školním roce 2022/2023
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
6. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2022/2023
7. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Personální dokumentace (vzorek)
11. Osobní spisy dětí (vzorek)
12. Dokumentace k zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
13. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám dětského domova a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro školní rok 2022/2023 (vzorek)

## **Poučení**

**Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.**

**Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.**

### **Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka,  
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.